

& immunitatibus: quibus Narfes affecerat: maiores amplioresq; superad-
dit. Paulo Romano aquileiensi episcopo: apud gradum uita functo. Pro-
binus sufficitur. Qui & ipse grado discedere non est ausus propter langobardorum indignitates & iniurias: Elias deinde natione grecus in eius lo-
cum subrogatur. Siquidem prouinciales episcopi sedibus a paulo suis, p-
pter schisma depulsi apud gradum conuenere: Atq; hunc eliam & uitæ in-
nocentia: & uirtute præstantem: pontificem deligunt. Quum autem Gisul-
phus uenetia dux immodicis prouinciam exactionibus uexaret: nec deo par-
cens: nec ecclesiæ: tum ob auaritiā: tum q; indigne ferret tris ordine anti-
stites Aquileiensem pro gradensi sedem reliquisse: Atq; ob eam rem nō au-
deret elias Aquileiam redire: conuocat apud gradum concilium. Ad qd' ce-
lebrandum uiginti prouinciales episcopi profecti sunt. Refert ad eorum
consulta quotidianas langobardi iniurias: qui innata genti auaritia ecclesi-
am laceret. Crassaturus proculdubio quotidie maioribus nisi prouideant
cum idem omnes & faterentur & quererentur: sciscitatus illorū sententias
Alius ad pontificem mittendum censere: Alius ad imperatorem qui certio-
res de his rebus faciant tum quoq; præsentem opem remediumq; poscant
aut si id impetrari non liceat: saltem per epistolas acrioribus agant uerbis:
Tum elias. Et si eandem nobis patres mentem esse non dubito: longe ta-
men mihi alia sententia est. Pacem optamus omnes ab hac gente nefaria.
Quid enim mirum? Qui nam obsecro cruciatus: aut quæ deniq; mors hu-
iusmodi uita non optabilior? Sed ego nulla prorsus ad eam consequendā
remedia quæ memorantur existimo. Non ne periculum sæpius factū qd
epistolæ cum hoc hominum genere quid uerba proficiant. Sæpe patres ac-
cidit: ut unum assequi uelimus: at uero diuersum aliud eueniat: qd' hac in-
re magnopere uerendum est: non enim consilio semper respondet euentus
irritabitur epistolis hominis ferocia: non mollietur: ingenia mitia precibus
& mansuetudine facile inflectas: fera barbaraq; pertinacius incrudescunt:
Expertus olim est paulus. Expertus probinus neq; nos quoq; nostro ma-
lo non periculum fecimus. Quem uobis hætenus fructum epistolæ inq-
bus nunc spem locatis attulerunt? Quin memini sæpius audisse me nun-
ciis interdum egisse pontifices. Verba illis semper data. Post eorum disces-
sum immitius q̄ ante aduersus ecclesiam sequere pecunias a nobis expetūt
non uerba. Huiusmodi igitur remedia perpendenti mihi illud uidere uide-
or: quousq; patres quicq; nobis rei fuerit cum hoc homine. Magna esto uel
parua: nec pacem ab eo: nec quietem sperandam. Non ille christi fidem co-
lit: non deos gentium. An creditis optari ut ille simulat reditum in aquile-
iam nostrum propter religionem? Si hæc ad eum enixius quærendum
rō moueret. Aliter se se nobiscū gerat in tractandis ecclesiæ negociis: nō cle-
ricos i uiculis hēat. Nō colonos ecclesiæ uerberibus afficiat: si nō beneficiis

Probinus Episcopus Aquilei.

Elias Episcopus.